

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Advokatfirmaet Bjørge - Skaaraas & Co AS
Torvet 4
1706 SARPSBORG

Deres ref.
148030/11994

Vår ref.
19/4795 - BHH

Dato
06.01.2020

Krav til sløkkevann

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til henvendelse fra advokatfirmaet BJØRGE-SKAARAAS & CO AS 30. september 2019. Henvendelsen er sendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og JD og gjelder avklaring av plan- og bygningslovens krav til sløkkevann med bakgrunn i en sak i Røyken kommune.

Dette svaret er koordinert med KMD. Det fremheves at departementene uttaler seg om regelverket på generelt grunnlag, og ikke tar stilling til den konkrete byggesaken fra Røyken kommune.

Gjeldende rett

Krav om at tiltak skal ha tilgang til tilstrekkelig sløkkevann følger både av brannvernlovgivningen og plan- og bygningslovgivningen. Dette medfører at krav til sløkkevann fremkommer i en rekke bestemmelser:

I forskrift om brannforebygging § 21 følger det at:

Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for sløkkevann.

I boligstrøk og lignende der spredningsfaren er liten, er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil.

I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, skal kommunen sørge for at det er tilstrekkelig vannforsyning til å dekke behovet.

I forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen § 6-1 følger det at:

Brannvesenet skal disponere egnet og tilstrekkelig utstyr med høy driftssikkerhet til innsats ved de branner og ulykker som kan forventes, herunder transportmidler, pumper, slanger og annet sløkkeutstyr, samt utstyr til bruk ved akutt forurensning.

I områder hvor tilstrekkelig vann til brannsløkking ikke umiddelbart kan skaffes til

veie, skal brannvesenet medbringe vann til slokking.

Plan- og bygningsloven § 27-1 stiller som betingelse for oppføring av tiltak eller deling av grunn til tiltak, at det skal være forsvarlig tilgang til slokkevann. Om dette kravet er det videre presisert i byggt teknisk forskrift § 11-17 at:

Byggverk skal plasseres og utformes slik at rednings- og slokkemannskap, med nødvendig utstyr, har brukbar tilgjengelighet til og i byggverket for rednings- og slokkeinnsats.

Byggverk skal tilrettelegges slik at en brann lett kan lokaliseres og bekjempes.

Branntekniske installasjoner som har betydning for rednings- og slokkeinnsatsen skal være tydelig merket.

Bestemmelsene er utformet på en funksjonsbasert måte, og åpner opp for at kommunene/brann- og redningsvesenet skal ha et handlingsrom for å selv vurdere hvordan slokkevannforsyningen kan løses. Det vil være ulike behov fra kommune til kommune.

Når det gjelder kapasitet på slokkevannforsyningen er denne samordnet mellom Direktoratet for byggkvalitet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Det er lagt til grunn at kapasiteten skal gjøre brann- og redningsvesenet i stand til å håndtere en fullt utviklet brann.

Krav til slokkevann

Kravet til slokkevann bør i utgangspunktet avklares i planprosessene i kommunene. Likevel vil kravet i en del tilfeller først vurderes i byggesaksbehandlingen. Hvis kravene til slokkevann behandles i planarbeidet, kan det legges føringer for utbygger i form av rekkefølgebestemmelser, slik at man slipper konflikter i enkeltsaker.

Bestemmelsen i byggt teknisk forskrift skal sikre at hensynet til brann- og redningsvesenets innsats blir ivaretatt i byggesaken. Krav til slokkevann kommer ofte opp i enkeltsaker fordi kommunen har unnlatt å følge opp dette i reguleringsplanen. Dette innebærer dermed at kostnadene til å oppfylle krav til slokkevann faller på enkeltutbyggere og oppleves som uforholdsmessig belastende.

DSB har opplyst departementet om at når det gjelder betegnelsen «tettbygget strøk» legger direktoratet til grunn at dette forstås som tettsted. DSB legger også til grunn at om det er bygget lovlig etter byggt teknisk forskrift med 8 meter mellom husene, alternativt brannskiller, så er det generelt lite fare for brannspredning. Det er dermed tilstrekkelig at brann- og redningsvesenet disponerer tankbil.

Kravet til slokkevann fikk sin nåværende utforming i forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn fra 1990. På det tidspunktet var det ca. 100 brann- og redningsvesen som hadde tankbil, mens det i dag er noe over 1000 tankbiler (eller redning/kombinertbiler). Noen brann- og redningsvesen velger å løse sitt behov for slokkevann i førsteinnsatsen med medbrakt vann og aksepterer lengre slangeutlegg for å fylle opp via tank. Andre brann- og redningsvesen bruker potensialet som ligger i lovgivningen til å tilrettelegge for innsatsen med å kreve stedlig slokkevannsforsyning. Det ligger til kommunenes/brann- og redningsvesenenes handlingsrom å selv vurdere

hvordan sløkkevannsforsyningen skal løses. Dette er også nært knyttet til deres innsatsstrategi ved førsteinnsats. Innsatsstrategien er igjen bygget på hvilke ressurser og kompetanse den aktuelle brann- og redningstjenesten har bygget opp og råder over.

Det er kommunene som skal sørge for at brann- og redningstjenesten er i stand til å håndtere de hendelsene de kan forvente å bli stilt ovenfor. Det er lagt føringer for hvordan kommunene kan gjøre dette gjennom lovgivning og veiledninger, men kommunene har likevel et handlingsrom gjennom lovgivningen som er knyttet til lokale forhold.

Med hilsen

Bente Husby
fung. avdelingsdirektør

Vibeke Bildøy
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur